

Polscy badacze zajmą się chorobami neurozwyrodnieniowymi

Trzy polskie zespoły znalazły się w gronie laureatów konkursu sieci JPND. Na realizację badań nad chorobami neurozwyrodnieniowymi, m.in. chorobą Alzheimera i Creutzfeldta-Jakoba, otrzymają ponad 3 mln zł.

JPND (EU Joint Programme – Neurodegenerative Disease Research) to międzynarodowa inicjatywa, która wspiera badania naukowe nad chorobami neurozwyrodnieniowymi. Celem sieci jest poznanie przyczyn występowania m.in. choroby Alzheimera, choroby Parkinsona czy choroby Huntingtona, na które coraz częściej zapada starzejące się europejskie społeczeństwo. Badania prowadzone w ramach JPND mają umożliwić wczesne wykrycie objawów tego typu chorób oraz pozwolić na opracowanie odpowiednich form terapii dla osób nimi dotkniętych.

W styczniu ogłoszono siódmy konkurs sieci, w którym – jako jej członek – wzięło udział Narodowe Centrum Nauki. W poprzednich sfinansowano łącznie 10 projektów z udziałem polskich zespołów badawczych. Rozstrzygnięty właśnie konkurs obejmował projekty, które – poprzez wykorzystanie podejścia multi-OMICS i Big Data – mają pomóc w lepszym zrozumieniu złożonej i wieloczynnikowej patogenezy chorób neurodegeneracyjnych. Zastosowanie takiego podejścia ma na celu znalezienie nowych celów dla leków oraz biomarkerów, aby opracować dostosowane i spersonalizowane terapie do leczenia chorób neurodegeneracyjnych. Na [liście laureatów](#) znalazło się w sumie 11 przedsięwzięć, w tym trzy z udziałem polskich badaczy:

- CCAD: Zastosowanie chemoproteomiki i chemotranskryptomiki w identyfikacji docelowych makrocząsteczek oraz biomarkerów dla leków przeciw chorobie Alzheimera

Naukowcy chcą zbadać molekularne cele oraz mechanizm działania związków niskocząsteczkowych będących kandydatami na leki do terapii choroby Alzheimera. Członkowie konsorcjum badawczego wcześniej zidentyfikowali pięć takich związków. W projekcie CCAD zamierzają także zidentyfikować użyteczne klinicznie biomarkery (diagnostyczne lub terapeutyczne) choroby Alzheimera, dzięki analizie dużych zbiorów danych, w tym także tych, które pozyskane zostaną w trakcie realizacji projektu. Liderem polskiego zespołu jest prof. Krzysztof Sobczak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

- PRIONOMICS: Priorytetyzacja diagnostyki i terapii chorób prionowych człowieka przez wykorzystanie zintegrowanych technik „omics”

Celem projektu jest opisanie mechanizmów rozwoju i progresji rzadkiej choroby Creutzfeldta-Jakoba (CJD). Użyte zostaną nowe i istniejące już dane zebrane od pacjentów z chorobami prionowymi. Naukowcy położą nacisk na badanie deregulacji szlaków, które wiążą się z wiekiem zachorowania oraz szybkością progresji choroby. Zamierzają także poszukiwać nowych markerów we krwi osób z grupy podwyższonego ryzyka oraz celów terapeutycznych w CJD. Polskimi badaniami kieruje prof. Beata Katarzyna Sikorska z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

- MyRIAD: Wykorzystanie mikroRNA i informatycznych narzędzi dla diagnozy i leczenia choroby Alzheimera i demencji

Naukowcy zajmą się poszukiwaniem możliwości wcześniejszego wykrywania chorób neurodegeneracyjnych, takich jak choroba Alzheimera. W tym celu zbadają potencjał wykorzystania mikroRNA (małych niekodujących RNA) jako nieinwazyjnych biomarkerów tych chorób, a także podejmą próby zidentyfikowania nowych celów terapeutycznych – genów biorących udział w procesie neurodegeneracji. Projekt przyczyni się do pogłębienia wiedzy na temat chorób neurodegeneracyjnych. Polską część poprowadzi dr hab. Agnieszka Fiszer z Instytutu Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk.

Polskie zespoły na realizację projektów otrzymają łącznie ponad 3 mln zł.

MK, źródło: NCN